Kontrolní postupy správce daně v oblasti DPH

Ing. Martin Bortlík
Partner, Tax Policy & Controversy

Ing. Kristián Červinka
Tax Consultant

6. 12. 2022

COMMITTED TO YOUR SUCCESS

Přednášející

MARTIN BORTLÍK
PARTNER TAX POLICY & CONTROVERSY
M +420 724 239 124
E martin.bortlik@pkfapogeo.cz

Martin je zodpovědný za oblast daňové politiky a řešení daňových sporů. Jeho specializací je poradenství v oblasti daňové kontroly, daně z přidané hodnoty a transferové ceny.

Ve skupině PKF APOGEO působí od roku 2020, kam nastoupil na pozici Tax Policy & Controversy Manager. Martin má na starosti vedení brněnského týmu konzultantů. Je vysoce kvalifikovaný odborník v oblasti daní s partičními manažerskými schopnostmi. Od roku 2016 působil jako ředitel Specializovaného finančního úřadu a dohlížel na daně nevětších firem v Česku.

KRISTIÁN ČERVINKA
TAX CONSULTANT
M +420 778 462 712
E kristian.cervinka@pkfapogeo.cz

Kristián má na starosti poskytování odborného daňového poradenství v oblastech daně z příjmů, daně z přidané hodnoty a zastupování daňových subjektů před správcem daně při daňových řízeních.

Je absolventem Ekonomicko – správní fakulty Masarykovy univerzity v Brně, kde vystudoval obor Finance.
Kristián je součástí poradenské skupiny PKF APOGEO je od roku 2020 a je také certifikovaným daňovým poradcem.

Obsah

- úvod,
- legislativní rámec,
- správce daně,
- kontrolní postupy,
- opravné prostředky,
- nejčastěji prověřované oblasti v DPH,
- lhůta pro stanovení daně,
- sankce,
- diskuze nad praktickými příklady

Daňové právo

- daňové právo hmotné
    - Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů (dále jen „ZDP“),
    - Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (dále jen „ZDPH“),
    - Zákon č. 16/1993 Sb., o dani silniční (dále jen „ZDS“),
    - Zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí (dále jen „ZDZNV“),
    - Zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních (dále jen „ZSD“)
- daňové právo procesní
    - Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád (dále jen „daňový řád“ nebo „DŘ“).

Daňový proces – legislativní rámec

- daňový řád,
- Zákon o finanční správě ČR,
- judikatura KS, NSS, SDEU,
- metodické pokyny FS, MF, GFŘ,
- koordinační výbory Komory daňových poradců ČR

O co se vlastně jedná

- správce daně mluví jinou řečí,
- jakákoliv vyjádření či předložená listina bude použita proti Vám,
- důkazní břemeno nese daňový subjekt
    - je povinností daňového subjektu prokazovat skutečnosti deklarované v daňových tvrzení,
- při daňovém řízení je vhodné mít kvalifikovaného zástupce

Kdo je správcem daně

- orgán veřejné moci, vykonávající svou pravomoc prostřednictvím úředních osob

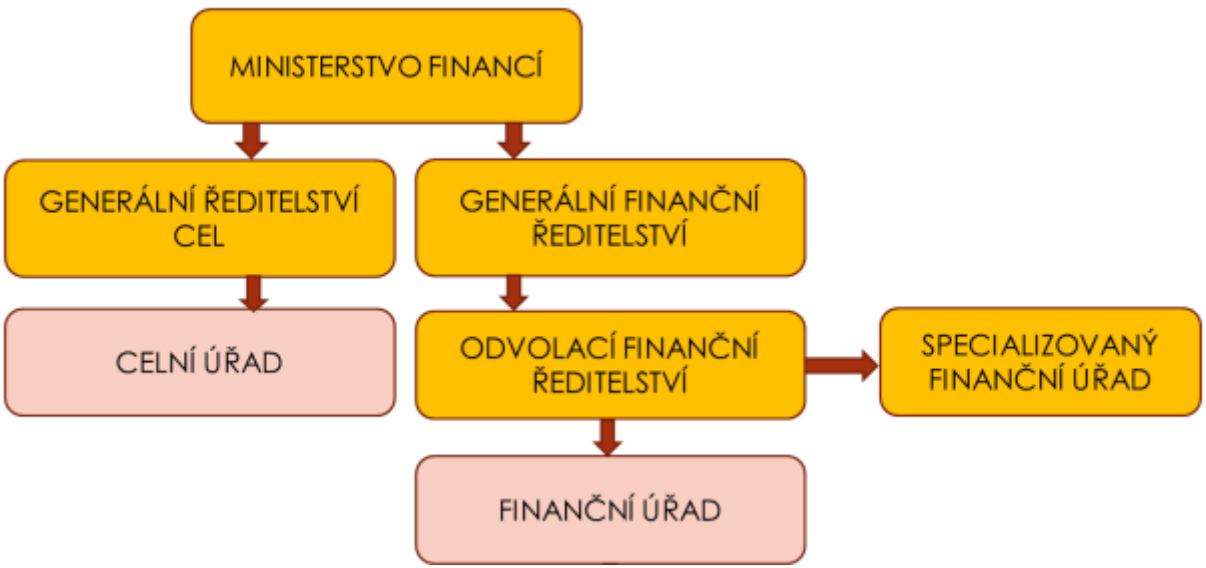

Co může správce daně

- vést daňová řízení a řízení podle daňových zákonů,
- provádět vyhledávací činnost,
- kontrolovat plnění povinností osob zúčastněných na správě daní,
- vyzývat ke splnění povinností,
- zabezpečovat placení daní,
- vést evidencí daňových subjektů a jejich daňových povinností

Co správce daně má k dispozici

- daňová přiznání a související hlášení,
- česká správa sociálního zabezpečení,
- zdravotní pojišťovny,
- registr obyvatel/obchodní rejstřík,
- evidence skutečných majitelů,
- registr bankovních účtů - > bankovní výpisy,
- katastr nemovitostí,
- VIES,
- JSD
- ORBIS,
- FAU,
- výroční zpráva,
- účetní závěrka

Jak správce daně získává údaje k dispozici

- veřejně dostupné zdroje,
- výzvy k poskytnutí informací dle 57 DŘ,
- vyhledávací činnost dle 78 DŘ,
- kontrolní postupy dle daňového řádu

Kontrolní postupy

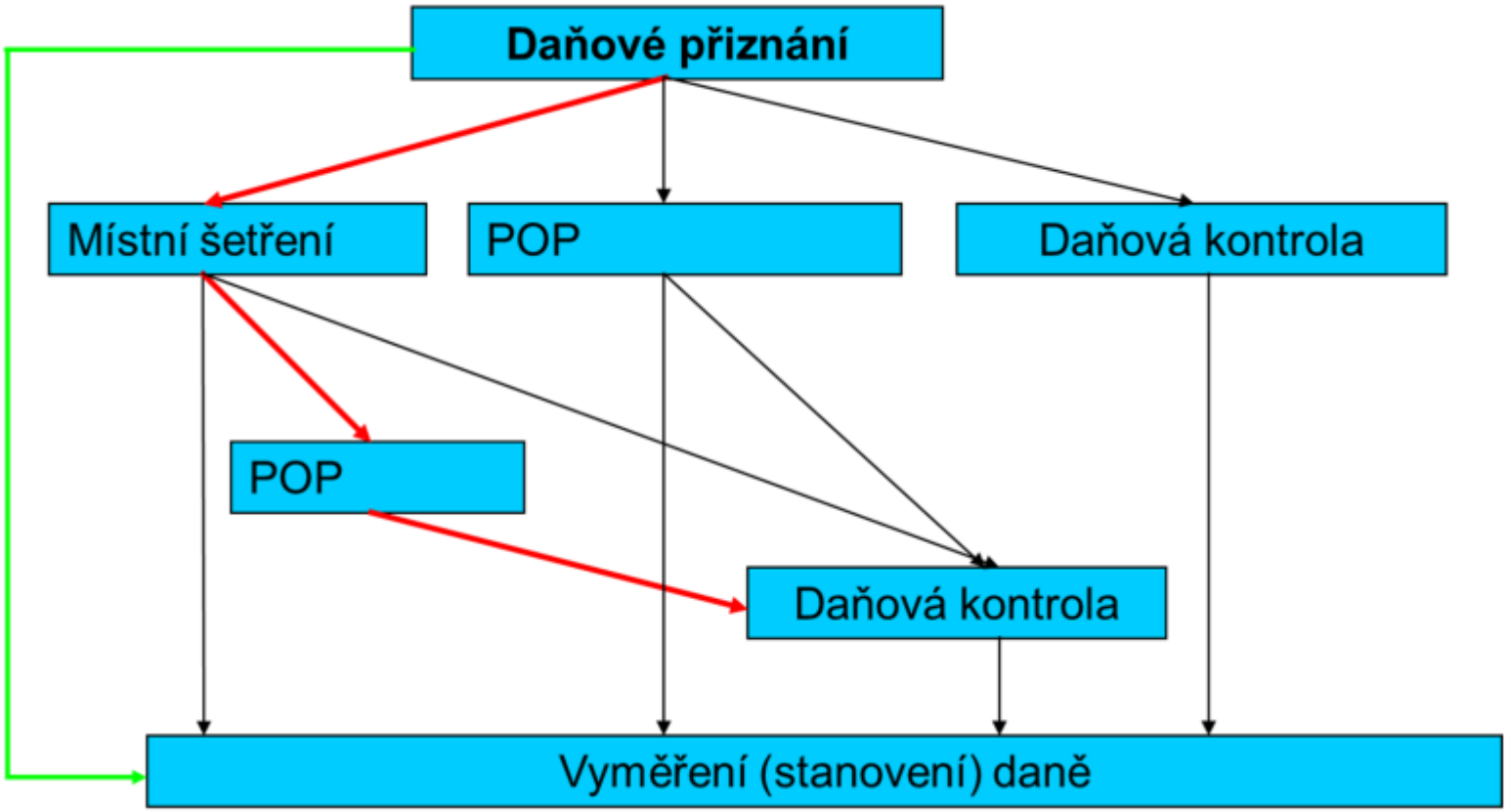

Kontrolní postupy – postup k odstranění pochybností (89 DŘ)

- slouží k odstranění konkrétních pochybností plynoucích z daňových přiznání,
- POP je zahájena výzvou k odstranění pochybností, která musí být:
    - jasná,
    - srozumitelná,
    - určitá,
    - splnitelná,
- lhůta k odstranění pochybností minimálně 15 dnů

Kontrolní postupy – postup k odstranění pochybností (89 DŘ)

- ukončení POP
    1) pochybnosti zcela odstraněny – správce daně vyměří v souladu s podaným daňovým tvrzením,
    2) pochybnosti nadále přetrvávají – správce daně sdělí daňovému subjektu dosavadní výsledek POP
        - daňový subjekt může podat návrh na pokračování v dokazování:
            - pokud správce daně shledá argumentaci daňového subjektu:
            - nepřiléhavou – ukončí POP a vyměří daň odlišně od daně tvrzené,
            - přiléhavou – ukončí POP a zahájí daňovou kontrolu – dokazování pokračuje v rámci navazujícího postupu,
            - přiléhavou – v ojedinělých případech ukončí POP a vyměří v souladu s podaným daňovým tvrzením
- výsledek POP
    - správce daně sepíše protokol (ústní interakce) nebo úřední záznam (písemná interakce)

Kontrolní postupy – daňová kontrola (85 DŘ)

- nejrozsáhlejší postup v rámci správy daní
    - CÍL DK = NAPLNĚNÍ CÍLE SPRÁVY DANÍ
- daňová kontrola se zahajuje oznámením o daňové kontrole
    - oznámení musí obsahovat specifikaci předmětu a rozsah daňové kontroly (např. DPH 07 2021)
- daňová kontrola může mít rozsah:

    1) omezený
    - DK zaměřena pouze na ověření plnění vybraných povinností

    2) neomezený
    - DK zaměřena na ověření plnění celkové daňové povinnosti u všech daní v daném zdaňovacím období

Kontrolní postupy – daňová kontrola (85 DŘ)

- práva daňového subjektu
    - předkládat a navrhovat důkazní prostředky,
    - podávat stížnost,
    - být přítomen výslechu svědka, znalce či osoby přezvědné, nahlížet do spisu,
    - být přítomen jednání se svými zaměstnanci,
    - vyjádřit se k dosavadnímu výsledku kontrolního zjištění,
    - vyvracet pochybnosti správce daně
- povinnosti daňového subjektu
    - poskytovat správci daně součinnost (umožnit zahájení DK, zabezpečit vhodné místo, předkládat potřebné informace, nezatajovat důkazní prostředky, umožnit jednání),
- **účast na daňové kontrole je právo – ne povinnost viz IV. ÚS 179/01**

Kontrolní postupy – daňová kontrola (85 DŘ)

- okamžikem zahájení DK je doručení oznámení o zahájení daňové kontroly daňovému subjektu,
- v průběhu daňové kontroly se přenáší důkazní břemeno mezi daňovým subjektem a správcem daně
    - primární důkazní břemeno nese daňový subjekt
- v průběhu daňové kontroly daňový subjekt:
    - předkládá důkazní prostředky (listiny, účetnictví, doklady, fotografie, návrhy svědků),
    - vyvrací pochybnosti správce daně
- zjištěné důkazy správce daně zhodnotí v dosavadním výsledku kontrolního zjištění
    - daňový subjekt může zjištění rozporovat, případně doplnit důkazní prostředky

Kontrolní postupy – ukončení daňové kontroly

- daňová kontrola je ukončena doručením oznámení o ukončení daňové kontroly,
- ukončení o daňové kontrole obsahuje zprávu o daňové kontrole
    - součástí je konečný výsledek kontrolního zjištění („VKZ“), který je neměnný
- pokud je výsledek daňové kontroly odlišná daňová povinnost než v daňovém přiznání je doručován platební výměr

Opravné prostředky

- řádné
    - odvolání dle 108 a násl. DŘ – princip dvoustupňového řízení
- mimořádné
    - přezkum dle 121 DŘ – pokud je rozhodnutí vydáno v rozporu s právním předpisem,
    - obnova řízení dle 117 DŘ

Nejčastěji prověřované oblasti v DPH

- nárok na odpočet u přijatých služeb
- nárok na odpočet u pořízeného dlouhodobého majetku a prokazování jeho použití pro ekonomickou činnost (např. automobil)
- prokazování nároku na osvobození od DPH při dodání zboží do JČS

Prokazování hmotněprávních podmínek nároku na odpočet

- Hmotněprávní podmínky nároku na odpočet DPH
    - přijetí od jiného plátce DPH,
    - plnění fakticky existuje,
    - přijaté plnění je použito v rámci ekonomické činnosti,
    - deklarovaný dodavatel (C-154/20 Kemwater ProChemie s.r.o.)
- Důkazní břemeno nese daňový subjekt
    - smluvní dokumentace, listiny, výslech svědka, fotografie, video

Prokazování osvobození při dodání zboží do JČS

- základní podmínky
    - zboží musí být dodáno osobě povinné k dani
    - zboží musí být přepraveno z ČR do JČS
    - přeprava zboží musí skončit v JČS

Prokazování osvobození při dodání zboží do JČS

- naplnění bezvadných dokladů a naplnění formálních náležitostí nepostačuje k unesení důkazního břemene
    - daňový subjekt může být nařčen z účasti na daňovém podvodu a jeho povinností prokázat opak
    - daňový subjekt by měl být připraven prokázat, že o podvodu nevěděl a ani vědět nemohl, a proto:
        - znát skutečné místo dodání
        - být seznámen s finanční situací odběratele
        - ověřit si osobu jednající jménem odběratele
        - ověřit si činnost odběratele a skutečné sídlo vedení
        - ověřit si platnost DIČ prostřednictvím VIES

Lhůta pro stanovení daně 148 DŘ

- základní **lhůta pro stanovení daně činí tři roky** ode dne, kdy uplynula lhůta pro podání řádného daňového tvrzení (př. DPH za ZO 6/2021 – lhůta pro DAP 26.7.2021 – lhůta uplyne 26.7.2024),
- pokud byla před uplynutím lhůty pro stanovení daně zahájena DK, **tříletá lhůta běží znovu ode dne, kdy byla DK zahájena,**
- lhůta pro stanovení daně se **prodlužuje o jeden rok**, pokud v posledních 12 měsících před jejím uplynutí bylo podáno dodatečné daňové tvrzení či vydána výzva k podání dodatečného daňového tvrzení, oznámeno rozhodnutí o stanovení daně, oznámeno rozhodnutí o opravném či dozorčím prostředku,
- lhůta se staví po dobu soudního přezkumu, žádosti o mezinárodní spolupráci,
- lhůta pro stanovení daně končí nejpozději uplynutím 10 let od jejího počátku.

Lhůty

- správcovské
    - lhůta, kterou stanovuje správce daně pro úkon při správě daní (lhůta pro vyjádření se k VKZ),
    - lhůta kratší než 8 dnů jen zcela výjimečně,
    - lze prodloužit
- zákonné
    - lhůta stanovená zákonem (lhůta pro podání daňového přiznání),
    - lze prodloužit pouze pokud stanoví zákon

Lhůty – počítání času a doručování

- počítání času
    - lhůta začíná běžet den po dni, kdy došlo ke skutečnosti, určující počátek
    - v případě, že lhůta připadá na víkend nebo svátek, tak lhůta končí nejbližší následující pracovní den
- doručování
    - doručuje se vždy adresátovi, a to:
        - písemně (poštou),
        - elektronicky prostřednictvím datové schránky,
    - doručováno může být i pouze zástupci daňového subjektu, a to v rozsahu oprávnění k zastupování (41 DŘ),
    - pokud má daňový subjekt zřízenou datovou schránku je povinností správce daně doručovat elektronicky

Sankce

Pokuty a penále

- pořádková pokuta,
- pokuta za opožděné tvrzení daně
    - 0,05 % stanovené daně za každý den prodlení, max. 5 % stanovené daně,
    - 0,05 % stanoveného daňového odpočtu za každý násl.den prodlení, max. 5 % stanoveného odpočtu,
    - 0,01 % stanovené daňové ztráty za každý den prodlení, max. 5 % stanovené daňové ztráty,
    - nepředepíše se pokud je pokuta nižší než 1 000 Kč
- penále
    - 20 % je-li daň zvyšována,
    - 20 % je-li snižován daňový odpočet,
    - 1 % je-li snižována daňová ztráta

Sankce

Úroky

- úrok z prodlení
  - vzniká až od čtvrtého dne po původním dni splatnosti
  - minimální výše úroku zvýšena na 1 000 Kč
  - REPO + 8 %
  - výše úroku se stanovuje vždy k prvnímu dni pololetí (aktuálně k 1. 7. 2022 15 %)
- úrok z posečkané částky
  - polovina úroku z prodlení

Sankce

Úroky

- úrok z vratitelného přeplatku
    - úrok hrazený správcem daně,
    - ve výši úroku z prodlení,
- úrok z nesprávně stanovené daně
    - úrok hrazený správcem daně,
    - ve výši úroku z prodlení
- úrok z daňového odpočtu
    - úrok hrazený správcem daně, polovina úroku z prodlení

Prostor k diskuzi

Děkujeme vám za pozornos

PKF APOGEO Tax, s.r.o.

ROHAN BUSINESS CENTRE, Recepce B
Rohanské nábřeží 671/15, 180 00 Praha 8

IČ 171 425 04
DIČ CZ 171 425 04

T +
W